

DUOMENŲ APSAUGOS DEKLARACIJA – PIRLS 2021 MOKINIO ir TĖVŲ / GLOBĖJŲ KLAUSIMYNAI

(Bandomasis tyrimas buvo vykdomas 2020 m., pagrindinis tyrimas – 2021 m.)

Institucijos, atsakingos už tyrimo PIRLS Lietuvoje duomenų apsaugą

Nacionalinė švietimo agentūra (NŠA)
K. Kalinausko g. 7,
Vilnius, LT-03107
Tel.: (8 658) 18 128
El. paštas: evaldas.bakonis@nsa.smm.lt
Interneto svetainė: www.nsa.smm.lt

International Association for the Evaluation of
Educational Achievement (IEA)
Keizersgracht 311
1016 EE Amsterdamas, Nyderlandai
Tel.: +31 20 625 3625
El. paštas: secretariat@iea.nl

Kas yra PIRLS?

PIRLS yra didelio masto tarptautinis švietimo tyrimas, kuriuo siekiama įvertinti ketvirtos klasės mokinių skaitymo gebėjimus bei su šių gebėjimų įgijimu susijusius veiksnius. Šį tyrimą organizuoja Tarptautinė švietimo pasiekimų vertinimo asociacija (IEA).

Kas atsakingas už tyrimo PIRLS vykdymą Lietuvoje?

Tyrimą PIRLS Lietuvoje vykdo Nacionalinės švietimo agentūros Stebėsenos ir vertinimo departamento Švietimo politikos analizės ir tyrimų skyrius, vadovaudamasis LR Švietimo įstatymo 38 straipsnio 4 dalimi ir Mokinių pasiekimų tyrimų vykdymo tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2008 m. gruodžio 8 d. įsakymu Nr. ISAK-3379 „Dėl Mokinių pasiekimų tyrimų vykdymo tvarkos aprašo patvirtinimo“, 13 punktu.

Koks yra duomenų rinkimo tikslas?

Šio tyrimo metu surinkti duomenys bus naudojami tik moksliniais tikslais. Visi penktų klasių mokiniai, kurie atrinkti dalyvauti tyrime, ir mokinių tėvai / globėjai kviečiami užpildyti klausimyną. Šie duomenys ypač svarbūs norint nustatyti veiksnius, kurie daro įtaką mokinių skaitymo pasiekimams, todėl labai svarbu, kad klausimynus užpildytų kuo daugiau mokinių ir tėvų / globėjų.

Apie ką yra klausimynai?

Mokinio klausimyne klausiama apie mokinio lytį, amžių, gimimo šalį, tėvų / globėjų gimimo šalį, išteklius namuose, namuose vartojamą kalbą, mokinio nuomonę apie mokyklą ir skaitymo pamokas.

Tėvų / globėjų klausimyne klausiama apie vaiko ankstyvąjį ugdymą namuose, tėvų / globėjų užimtumą, gimimo šalį, išsilavinimą, išteklius namuose ir nuomonę apie vaiko mokyklą.

Pildant klausimyną galima neatsakyti į bet kurį klausimą ar bet kuriuo metu sustoti jį pildyti.

Tėvų / globėjų sutikimas rinkti ir tvarkyti klausimynų duomenis

Laikoma, kad mokiniui užpildžius klausimyną, jo tėvai / globėjai sutinka, kad mokinio klausimyne pateikti duomenys būtų renkami ir tvarkomi.

Laikoma, kad pildydami klausimyną, tėvai / globėjai sutinka, kad jų pateikiami duomenys būtų renkami ir tvarkomi.

Duomenų konfidencialumas ir saugumas

Atsakymai yra griežtai konfidencialūs. Duomenys laikomi saugiai ir yra neprieinami su tyrimu nesusijusiems asmenims.

Kiekvienas prieigą prie duomenų turintis IEA, NŠA ir testavimą vykdančios kompanijos darbuotojas buvo supažindintas su duomenų tvarkymo taisyklėmis ir pasirašė konfidencialumo įsipareigojimą.

Kokie duomenys yra renkami ir saugomi?

Renkami ir saugomi skaitinėmis išraiškomis užkoduoti atsakymai į klausimyno klausimus (skaičiai). Pagal šią informaciją neįmanoma identifikuoti tyrimo dalyvių vardų ir pavardžių.

Siekiant atskirti dalyvius, įrašoma skaičių kombinacija – mokinio unikalus numeris (ID). Mokinio unikalaus numerio ir vardo bei pavardės sąsaja yra žinoma tik NŠA Stebėsenos ir vertinimo departamento Švietimo politikos analizės ir tyrimų skyriui, testavimą vykdančiai kompanijai, mokyklos koordinatoriui ir mokiniui, neperduodama IEA ar trečiosioms šalims.

Kur, kaip ir kiek laiko saugomi tyrimo PIRLS duomenys?

Duomenys – skaitinėmis išraiškomis užkoduoti atsakymai – saugomi duomenų bazėje neribotą laiką, kad tyrėjai moksliniais tikslais galėtų analizuoti ir lyginti švietimo sistemas visame pasaulyje (žr. „Prieinamumas visuomenei“).

Su kuo ir kaip dalijamasi PIRLS duomenimis?

Klausimynų duomenys nacionaliniuose tyrimų centruose užkoduojami ir apdorojami taip, kad asmens duomenys nebegali būti priskirti konkrečiam fiziniam asmeniui. Visa papildoma informacija laikoma atskirai, taip užtikrinant, kad asmens duomenys negali būti susieti su asmeniu. **Duomenys tokia forma jau nebeturi asmens duomenų statuso ir yra siunčiami per saugų FTP serverį į IEA būstinę Hamburge (Vokietija), kur centralizuotai apdorojami, sutvarkomi ir paruošiami analizuoti.**

Duomenų analizę atlieka Tarptautinis tyrimų centras (TTC) Bostono koledže (JAV) (angl. *International Study Center in the Lynch of School of Education at Boston College*). Užkoduoti klausimynų duomenys siunčiami į TTC užtikrinant tinkamą duomenų apsaugos lygį. TTC darbuotojai supažindinti su duomenų tvarkymo taisyklėmis ir pasirašę konfidencialumo įsipareigojimą.

Prieinamumas visuomenei

Tyrimo PIRLS duomenų bazė bus prieinama visuomenei iš šių svetainių:

<https://www.iea.nl/data> (Hamburgas, Vokietija)

<https://identssandpirls.bc.edu/index.html> (Bostonas, JAV)

Visi duomenų bazės duomenys yra užkoduoti, jų negalima susieti su asmenimis, jie neturi asmens duomenų statuso.

Duomenų subjektų teisės

Tyrimo dalyviams galioja Bendro duomenų apsaugos reglamento¹ 15–20 straipsnių nuostatos. Jokie automatizuoti sprendimai nėra priimami.

Tėvai / globėjai iki 2021 m. gruodžio 14 d. turi teisę prašyti tyrimą Lietuvoje vykdančios organizacijos ištaisyti arba ištrinti mokinio ir (ar) tėvų / globėjų klausimyno duomenis, arba apriboti šių duomenų tvarkymą nenurodydami priežasčių. Prašymas pateikiamas Švietimo politikos analizės ir tyrimų skyriaus vedėjui Evaldai Bakoniui el. paštu evaldas.bakonis@nsa.smm.lt. Gavus prašymą, iki 2021 m. gruodžio 14 d. surinkti mokinių ir (ar) tėvų /globėjų duomenys bus ištaisyti arba ištrinti, arba apribotas jų tvarkymas, nesukeliant neigiamo poveikio tyrimo dalyviams.

Kontaktai informacijai

Kilus klausimams dėl asmens duomenų apsaugos tarptautiniame tyrime PIRLS, maloniai prašome kreiptis į Nacionalinės švietimo agentūros Stebėsenos ir vertinimo departamento Švietimo politikos analizės ir tyrimų skyriaus vedėją Evaldą Bakonį telefonu (8 658) 18 128, el. paštu evaldas.bakonis@nsa.smm.lt.

¹ EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas) <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LT/TXT/HTML/?uri=CELEX:32016R0679&from=LT>